



8.2.2017

STANOVISKO

Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

pre Výbor pre právne veci

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o cezhraničnej výmene kópií určitých diel a iných materiálov chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prístupnom formáte v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, medzi Úniou a tretími krajinami

(COM(2016)0595 – C8-0380/2016 – 2016/0279(COD))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Helga Stevens

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Rokovania o Marrákešskej zmluve o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania (ďalej len „Marrákešská zmluva“) boli založené na tom, že ide o zmiešanú dohodu – niektoré otázky, na ktoré sa vzťahuje, patria do právomoci EÚ, iné zas do právomoci členských štátov. Pätnásť členských štátov už túto zmluvu podpísalo.

Marrákešská zmluva sa považuje za dokument s historickým významom, pretože je prvou dohodou o výnimkách z autorského práva a zahŕňa aj prvok ľudských práv. Spravodajkyňa výboru požiadanej o stanovisko sa snaží zlepšiť prístup zrakovo postihnutých osôb k dielam chráneným autorským právom. Zrakovo postihnuté osoby na celom svete budú mať lepší prístup ku knihám, pretože mnohé organizácie budú môcť posielat' kópie diel do iných krajín.

Spravodajkyňa viedla konzultácie aj s organizáciami osôb so zdravotným postihnutím a ďalšími zainteresovanými stranami a dospela k záveru, že návrh Komisie vnímajú priaznivo. Zmeny textu boli obmedzené na právomoci Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a na zabezpečenie toho, aby bol v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj s Marrákešskou zmluvou.

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyzýva Výbor pre právne veci, aby ako gestorský výbor vzal do úvahy tieto pozmeňujúce návrhy:

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh nariadenia

Citácia 1

Text predložený Komisiou

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie a najmä na jej **článok 207**,

Pozmeňujúci návrh

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej **články 19 a 207**,

Odôvodnenie

Súdny dvor v odseku 113 svojho stanoviska 3/15 vydaného 8. septembra 2016 stanovil, že uplatniteľné sú články 19 a 207.

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh nariadenia

Citácia 1 b (nová)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

so zreteľom na protokol (č. 2) k Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality,

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(1) Osoby, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania naďalej čelia mnohým prekážkam, pokiaľ ide o prístup ku knihám a ostatným tlačeným materiálom. Aj na medzinárodnej úrovni bola uznaná potreba zvýšenia počtu diel a ostatných chránených materiálov v prístupných formátoch, ktoré by boli dostupné pre tieto osoby, a potreba zlepšenia ich obehu a šírenia. Marrákešská zmluva o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania (ďalej len „Marrákešská zmluva“) bola v mene Únie podpísaná 30. apríla 2014¹². Od zmluvných strán sa v nej vyžaduje, aby zabezpečili výnimky alebo obmedzenia v súvislosti s výlučnými právami držiteľov autorských práv a s nimi súvisiacimi právami na účely poskytovania a šírenia kópií určitých diel a iných materiálov v prístupnom formáte a na účely cezhraničnej výmeny týchto kópií v prístupnom formáte. Oprávnené osoby podľa Marrákešskej zmluvy sú osoby, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo majú poruchu vnímania alebo čítania vrátane dyslexie, ktorá im bráni čítať tlačené diela tak, ako to môžu robiť osoby bez takejto zdravotného postihnutia, alebo ktoré v dôsledku telesného postihnutia nie sú schopné držať knihu alebo s ňou

(1) Osoby, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania naďalej čelia mnohým prekážkam, pokiaľ ide o prístup ku knihám a ostatným tlačeným materiálom. Aj na medzinárodnej úrovni bola uznaná potreba zvýšenia počtu diel a ostatných chránených materiálov v prístupných formátoch, ktoré by boli dostupné pre tieto osoby, a potreba zlepšenia ich obehu a šírenia. Marrákešská zmluva o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania (ďalej len „Marrákešská zmluva“) bola v mene Únie podpísaná 30. apríla 2014, **pričom už v roku 2013 ju prijala Svetová organizácia duševného vlastníctva**¹². Od zmluvných strán sa v nej vyžaduje, aby zabezpečili výnimky alebo obmedzenia v súvislosti s výlučnými právami držiteľov autorských práv a s nimi súvisiacimi právami na účely poskytovania a šírenia kópií určitých diel a iných materiálov v prístupnom formáte a na účely cezhraničnej výmeny týchto kópií v prístupnom formáte. Oprávnené osoby podľa Marrákešskej zmluvy sú osoby, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo majú poruchu vnímania alebo čítania vrátane dyslexie, ktorá im bráni čítať tlačené diela tak, ako to môžu robiť osoby bez takejto zdravotného postihnutia, alebo

manipulovať alebo nie sú schopné zamerať svoj zrak alebo pohybovať očami tak, ako je to potrebné na čítanie.

ktoré v dôsledku telesného postihnutia nie sú schopné držať knihu alebo s ňou manipulovať alebo nie sú schopné zamerať svoj zrak alebo pohybovať očami tak, ako je to potrebné na čítanie.

¹² Rozhodnutie Rady 2014/221/EÚ zo 14. apríla 2014 o podpise Marrákešskej zmluvy o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 115, 17.4.2014, s. 1).

¹² Rozhodnutie Rady 2014/221/EÚ zo 14. apríla 2014 o podpise Marrákešskej zmluvy o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 115, 17.4.2014, s. 1).

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh nariadenia Odôvodnenie 2

Text predložený Komisiou

(2) Zámerom smernice [...] je splniť povinnosti Únie podľa Marrákešskej zmluvy harmonizovaným spôsobom tak, aby sa zlepšila dostupnosť kópií v prístupnom formáte pre oprávnené osoby a ich obeh na vnútornom trhu. V smernici sa od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli povinnú výnimku z určitých práv ich držiteľov, ktoré sú harmonizované v práve Únie. Cieľom tohto nariadenia je splniť záväzky podľa Marrákešskej zmluvy, pokiaľ ide o vývoz a dovoz kópií v prístupnom formáte v prospech oprávnených osôb medzi Úniou a tretími krajinami, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy, a stanoviť podmienky takéhoto vývozu a dovozu. Takéto opatrenia sa môžu prijať len na úrovni Únie, keďže výmena kópií diel a iných materiálov v prístupnom formáte sa týka obchodných aspektov duševného vlastníctva. Nariadenie je **teda** jediným vhodným nástrojom.

Pozmeňujúci návrh

(2) Zámerom smernice [...] je splniť povinnosti Únie podľa Marrákešskej zmluvy harmonizovaným spôsobom tak, aby sa zlepšila dostupnosť kópií v prístupnom formáte pre oprávnené osoby **vo všetkých členských štátoch Únie** a ich obeh na vnútornom trhu. V smernici sa od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli povinnú výnimku z určitých práv ich držiteľov, ktoré sú harmonizované v práve Únie. Cieľom tohto nariadenia je splniť záväzky podľa Marrákešskej zmluvy, pokiaľ ide o vývoz a dovoz kópií v prístupnom formáte v prospech oprávnených osôb medzi Úniou a tretími krajinami, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy, a stanoviť podmienky takéhoto vývozu a dovozu. Takéto opatrenia sa môžu prijať len na úrovni Únie, keďže výmena kópií diel a iných materiálov v prístupnom formáte sa týka obchodných aspektov duševného vlastníctva. Nariadenie je **preto** jediným vhodným nástrojom.

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 3

Text predložený Komisiou

(3) Nariadením by malo zabezpečiť, aby kópie kníh, odborných časopisov, novín, zábavných časopisov alebo iných písomných materiálov, partitúr a ostatných tlačených materiálov v prístupnom formáte, ktoré boli vyhotovené v ktoromkoľvek členskom štáte v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami prijatými na základe smernice [...], bolo možné vyvážať do tretích krajín, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy. Medzi prístupné formáty patrí zväčšené písmo, Braillovo písmo, prispôsobené elektronické knihy, audioknihy a rozhlasové vysielanie. Distribúciu, oznamovanie alebo sprístupnenie kópií v prístupnom formáte pre osoby so zrakovým postihnutím alebo s inou poruchou čítania alebo povolené subjekty v príslušnej tretej krajine by mali vykonávať na neziskovom základe povolené subjekty usadené v Únii.

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 4 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(3) Nariadením by malo zabezpečiť, aby kópie kníh, **elektronických kníh**, odborných časopisov, novín, zábavných časopisov alebo iných písomných materiálov, partitúr a ostatných tlačených materiálov v prístupnom formáte, ktoré boli vyhotovené v ktoromkoľvek členskom štáte v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami prijatými na základe smernice [...], bolo možné vyvážať do tretích krajín, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy. Medzi prístupné formáty patrí zväčšené písmo, Braillovo písmo, prispôsobené elektronické knihy, audioknihy a rozhlasové vysielanie. Distribúciu, oznamovanie alebo sprístupnenie kópií v prístupnom formáte pre osoby so zrakovým postihnutím alebo s inou poruchou čítania alebo povolené subjekty v príslušnej tretej krajine by mali vykonávať na neziskovom základe povolené subjekty usadené v Únii.

(4a) Týmto nariadením by sa malo zabezpečiť, aby zmluvné strany v súlade s článkom 9 Marrákešskej zmluvy poskytovali finančné a ľudské zdroje s cieľom uľahčiť medzinárodnú spoluprácu medzi povolenými subjektmi, primeranú dostupnosť kópií v prístupnom formáte a cezhraničnú výmenu týchto kópií.

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 5 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(5a) V spolupráci so skupinami zástupcov povolených subjektov, ako sú združenia a konzorciá knižníc, spolu s inými povolenými subjektmi vyrábajúcimi kópie v prístupnom formáte, ako aj s ďalšími používateľmi, aktérmi občianskej spoločnosti a držiteľmi práv by sa mali vypracovať vládne usmernenia alebo najlepšie postupy týkajúce sa poskytovania kópií v prístupnom formáte oprávneným osobám v súlade s ustanoveniami Marrákešskej zmluvy.

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh smernice

Odôvodnenie 7

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(7) Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „UNCRPD“), ktorého je EÚ stranou, sa zaručuje osobám so zdravotným postihnutím právo na prístup k informáciám a právo na účasť na kultúrnom, hospodárskom a sociálnom živote za rovnakých podmienok, ako majú ostatní. V dohovore UNCRPD sa od strán vyžaduje, aby podnikli všetky primerané kroky a v súlade s medzinárodným právom zabezpečili, že zákony na ochranu práv duševného vlastníctva nebudú vytvárať neprimerané ani diskriminačné prekážky, pokiaľ ide o prístup osôb so zdravotným postihnutím ku kultúrnym materiálom.

(7) Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „UNCRPD“), ktorého je EÚ stranou **od 21. januára 2011 a ktorý má pre členské štáty Únie záväzný charakter**, sa zaručuje osobám so zdravotným postihnutím právo na prístup k informáciám a **ku komunikácii a** právo na účasť na kultúrnom, hospodárskom, **politickom, pracovnom** a sociálnom živote za rovnakých podmienok, ako majú ostatní. V dohovore UNCRPD sa od strán vyžaduje, aby podnikli všetky primerané kroky a v súlade s medzinárodným právom zabezpečili, že zákony na ochranu práv duševného vlastníctva nebudú vytvárať neprimerané ani diskriminačné prekážky, pokiaľ ide o prístup osôb so zdravotným postihnutím ku kultúrnym materiálom.

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – bod 1

Text predložený Komisiou

(1) „dielo alebo iný materiál“ je dielo vo forme knihy, odborného časopisu, novín, zábavného časopisu alebo iných písomných materiálov vrátane partitúr a súvisiacich ilustrácií v akomkoľvek médiu, a to aj vo zvukovej podobe, akou sú napríklad audioknihy, ktoré je chránené autorským právom alebo s ním súvisiacimi právami a ktoré je uverejnené alebo inak zákonne sprístupnené verejnosti;

Pozmeňujúci návrh

(1) „dielo alebo iný materiál“ je dielo vo forme knihy, **elektronickej knihy**, odborného časopisu, novín, zábavného časopisu alebo iných písomných materiálov vrátane partitúr a súvisiacich ilustrácií v akomkoľvek médiu, **online alebo offline**, a to aj vo zvukovej podobe, akou sú napríklad audioknihy, ktoré je chránené autorským právom alebo s ním súvisiacimi právami a ktoré je uverejnené alebo inak zákonne sprístupnené verejnosti;

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh smernice

Článok 2 – odsek 1 – bod 2 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) osoba, ktorá má poruchu vnímania alebo čítania vrátane dyslexie, v dôsledku čoho nie je schopná čítať tlačene diela v zásade v rovnakej miere ako osoba, ktorá netrpí takouto poruchou alebo postihnutím; alebo

Pozmeňujúci návrh

c) osoba, ktorá má poruchu vnímania alebo čítania vrátane dyslexie **či akúkoľvek inú poruchu učenia**, v dôsledku čoho nie je schopná čítať tlačene diela v zásade v rovnakej miere ako osoba, ktorá netrpí takouto poruchou alebo postihnutím; alebo

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 1 – písmeno d

Text predložený Komisiou

d) zverejňoval informácie o spôsobe, ako dodržiava povinnosti stanovené v písmenách a) až c), v prípade potreby na svojom webovom sídle, a aby ich

Pozmeňujúci návrh

d) zverejňoval informácie o spôsobe, ako dodržiava povinnosti stanovené v písmenách a) až c), v prípade potreby na svojom webovom sídle **alebo**

aktualizoval.

prostredníctvom iných online či offline kanálov, a aby ich aktualizoval.

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 1 – písmeno d a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

da) na požiadanie zaist'oval technickú pomoc, pokiaľ ide o prístup k poskytovanému materiálu.

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 2 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. Povolný subjekt usadený v členskom štáte vykonávajúci činnosti uvedené v článkoch 3 a 4 poskytne na požiadanie akejkoľvek oprávnenej osobe alebo držiteľovi práv tieto informácie:

2. Povolný subjekt usadený v členskom štáte vykonávajúci činnosti uvedené v článkoch 3 a 4 poskytne na požiadanie akejkoľvek oprávnenej osobe alebo držiteľovi práv *dostupným spôsobom* tieto informácie:

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2a. Členské štáty budú pomáhať svojim povoleným subjektom pri sprístupňovaní informácií týkajúcich sa ich postupov podľa článkov 3 a 4, a to tak výmenou informácií medzi povolenými subjektmi, ako aj prostredníctvom sprístupňovania informácií o svojich politikách a postupoch vrátane tých, ktoré súvisia s cezhraničnou výmenou kópií v prístupnom formáte, zainteresovaným stranám a verejnosti dostupným

spôsobom.

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh smernice Článok 7 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. ***Najskôr po*** [piatich ***rokoch*** od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia] Komisia vykoná posúdenie tohto nariadenia a hlavné zistenia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru spolu s prípadnými návrhmi na zmenu tohto nariadenia.

Pozmeňujúci návrh

1. ***Do*** [piatich ***rokov*** od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia] Komisia vykoná posúdenie tohto nariadenia, ***pričom zohľadní aj technologický rozvoj v kontexte dostupnosti***, a hlavné zistenia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru spolu s prípadnými návrhmi na zmenu tohto nariadenia. ***Komisia vo svojej správe vezme do úvahy stanoviská príslušných aktérov občianskej spoločnosti, mimovládnych organizácií a sociálnych partnerov vrátane organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím a staršie osoby.***

PRÍLOHA: ZOZNAM SUBJEKTOV ALEBO OSÔB, KTORÉ POSKYTLI SPRAVODAJKYNI VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO PODNETY

Tento zoznam bol vypracovaný absolútne dobrovoľne na základe výlučnej zodpovednosti spravodajkyne výboru požiadaného o stanovisko. Počas prípravy návrhu stanoviska prijala spravodajkyňa podnety od týchto subjektov alebo osôb:

Subjekt a/alebo osoba
Európska únia nevidiacich (EBU)
Európske fórum zdravotného postihnutia (EDF)

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

49	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
EPP	Georges Bach, Heinz K. Becker, Dieter-Lebrecht Koch; Agnieszka Kozłowska-Rajewicz., Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Veronica Lopez Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sogor, Romana Tomc
Green/EFA	Jean Lambert, Terry Reintke
S & D	Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Edouard Martin, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Simon Sion, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
GUE/NGL	Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, Patrick Le Hyaric, Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Helga Stevens, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská?
EFDD	Laura Agea, Marco Valli
NI	Lampros Fountoulis

0	-

2	0
ENF	Joëlle Mélin, Dominique Martin

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa

POSTUP VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO

Názov	Cezhraničná výmena kópií určitých diel a iných materiálov chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prístupnom formáte v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, medzi Úniou a tretími krajinami
Referenčné čísla	COM(2016)0595 – C8-0380/2016 – 2016/0279(COD)
Gestorský výbor dátum oznámenia na schôdzi	JURI 6.10.2016
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	EMPL 24.11.2016
Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: dátum vymenovania	Helga Stevens 28.11.2016
Prerokovanie vo výbore	8.12.2016
Dátum prijatia	25.1.2017
Výsledok záverečného hlasovania	+: 49 -: 0 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Laura Agea, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Csaba Sógor, Helga Stevens, Flavio Zanonato
Náhradník (čl. 200 ods. 2) prítomný na záverečnom hlasovaní	Marco Valli